

Konvencija 129

Konvencija o inspekciji rada u poljoprivredi

Opća konferencija Međunarodne organizacije rada koju je u Ženevi sazvalo Upravno vijeće Međunarodnog ureda rada, sastavši se na svom pedeset i trećem zasjedanju 4. lipnja 1969., i

imajući na umu odredbe postojećih međunarodnih konvencija o radu koje se odnose na inspekciju rada, kao što su Konvencija o inspekciji rada iz 1947. koja se primjenjuje na industriju i trgovinu, i Konvencija o plantažama iz 1958. koja se odnosi na ograničenu kategoriju poljoprivrednih poduzeća, i

smatrajući da su međunarodni standardi koji uređuju inspekciju rada u poljoprivredi, općenito uzevši, potrebni, i

odlučivši prihvatiti određene prijedloge u vezi s inspekcijom rada u poljoprivredi, a što je četvrta točka dnevnog reda zasjedanja, i

odlučivši da ti prijedlozi dobiju oblik međunarodne konvencije,

usvaja dvadeset i petog lipnja tisuću devetsto šezdeset i devete godine sljedeću konvenciju koja se naziva Konvencija o inspekciji rada (poljoprivreda) iz 1969.

Članak 1.

1. U ovoj Konvenciji izraz »poljoprivredno poduzeće« znači poduzeće ili dijelove poduzeća koji se bave obradom zemlje, stočarstvom, uključujući proizvodnju i uzgoj stoke, šumarstvom, hortikulturom, primarnom preradom poljoprivrednih proizvoda od strane osobe koja koristi imanje, ili bilo kojim drugim oblikom poljoprivredne djelatnosti.

2. Ako je potrebno, nadležna vlast može, nakon savjetovanja s najreprezentativnijim organizacijama zainteresiranih poslodavaca i radnika, gdje one postoje, utvrditi razgraničenje poljoprivrede od industrije i trgovine, na način da se niti jedno poljoprivredno poduzeće ne isključi iz nacionalnog sustava inspekcije rada.

3. U svakom slučaju kad postoji dvojba oko pitanja primjenjuje li se na određeno poduzeće ili dio poduzeća ova Konvencija, to pitanje mora riješiti nadležna vlast.

Članak 2.

U ovoj Konvenciji izraz »zakonske odredbe« osim zakona i drugih propisa obuhvaća i arbitražne odluke i kolektivne ugovore koji imaju zakonsku snagu i za čiju provedbu su nadležni inspektori rada.

Članak 3.

Svaka članica Međunarodne organizacije rada za koju je ova Konvencija na snazi mora imati sustav inspekcije rada u poljoprivredi.

Članak 4.

Sustav inspekcije rada u poljoprivredi primjenjuje se na poljoprivredna poduzeća u kojima rade zaposlenici ili šegrti, bez obzira na to kako su plaćeni za svoj rad i bez obzira na vrstu, oblik ili trajanje njihovog ugovora.

Članak 5.

1. Svaka članica koja ratificira ovu Konvenciju može se, izjavom uz svoju ratifikaciju, obvezati da će inspekcijom rada u poljoprivredi također obuhvatiti jednu ili više od sljedećih kategorija osoba koje rade u poljoprivrednim poduzećima:

(a) zakupce koji ne unajmljuju osobe za pomoć izvana, napoličare i slične kategorije poljoprivrednih radnika;

(b) osobe udružene u upravljanju kolektivnim gospodarskim poduzećima, kao što su članovi zadruge;

(c) članove obitelji, kako ih definiraju nacionalni zakoni ili drugi propisi, upravitelja poduzeća.

2. Svaka članica koja je ratificirala ovu Konvenciju može naknadno dostaviti glavnom ravnatelju Međunarodnog ureda rada izjavu kojom se obvezuje da će obuhvatiti jednu ili više kategorija osoba navedenih u prethodnom stavku koje nisu već obuhvaćene na temelju prethodne izjave.

3. Svaka članica koja je ratificirala ovu Konvenciju mora naznačiti u svojim izvješćima koja podnosi na temelju članka 22. Statuta Međunarodne organizacije rada u kojoj mjeri primjenjuje ili predlaže da se primjenjuju odredbe ove Konvencije u odnosu na one kategorije radnika navedene u stavku 1. ovoga članka koje nisu obuhvaćene izjavom.

Članak 6.

1. Zadaće sustava inspekcije rada u poljoprivredi jesu:

(a) osigurati primjenu zakonskih odredaba koje se odnose na uvjete rada i zaštitu radnika dok obavljaju svoj posao kao što su odredbe o radnom vremenu, plaćama, tjednom odmoru i praznicima, sigurnosti, zdravlju i skrbi, na zapošljavanje djece i mladeži, i na ostala srodna pitanja, u onoj mjeri u kojoj su inspektori rada nadležni za osiguranje primjene tih odredaba;

(b) davati tehničke informacije i savjete poslodavcima i radnicima o najdjelotvornijim načinima poštivanja zakonskih odredaba;

(c) upozoriti nadležnu vlast na nedostatke i zlouporabe koje nisu posebno obuhvaćene postojećim zakonskim odredbama.

2. Nacionalnim zakonima ili drugim propisima mogu se utvrditi savjetodavne ili izvršne dužnosti inspektora rada u poljoprivredi u odnosu na zakonske odredbe kojima se reguliraju uvjeti života radnika i njihovih obitelji.

3. Sve druge dužnosti koje bi se mogle povjeriti inspektorima rada u poljoprivredi ne smiju biti takove da smetaju djelotvornom vršenje njihovih primarnih dužnosti, niti smiju na bilo koji način štetiti autoritetu i nepristranosti koji su neophodni inspektorima u njihovim odnosima s poslodavcima i radnicima.

Članak 7.

1. U mjeri u kojoj je to u skladu s upravnom praksom članice, inspekcija rada u poljoprivredi mora biti pod nadzorom i kontrolom jednog središnjeg tijela.

2. Za federalne države, izraz »središnja vlast« može označavati federalnu vlast ili središnju vlast federalne jedinice.

3. Inspekciju rada u poljoprivredi može provoditi na primjer:

(a) jedinstveno tijelo inspekcije rada nadležno za sve sektore gospodarske djelatnosti;

(b) jedinstveno tijelo inspekcije rada, koje bi odgovarajućom izobrazbom inspektora zaduženih za obavljanje službe u poljoprivredi osiguralo unutarnju funkcionalnu specijalizaciju;

(c) jedinstveno tijelo inspekcije rada, koje bi ustrojavanjem stručno osposobljene službe čiji bi službenici obavljali službu u poljoprivredi osiguralo unutarnju institucionalnu specijalizaciju; ili

(d) specijalizirana služba poljoprivredne inspekcije čije bi djelovanje nadziralo središnje tijelo koje ima iste prerogative u odnosu na inspekciju rada na drugim područjima kao što je industrija, promet i trgovina.

Članak 8.

1. Osobe zaposlene u inspekciji rada u poljoprivredi su javni službenici čiji su status i uvjeti službe takvi da im osiguravaju stabilnost zaposlenja i neovisnost o promjenama vlasti i o neprikladnim vanjskim utjecajima.

2. U mjeri u kojoj je to u skladu s nacionalnim zakonima ili drugim propisima ili s nacionalnom praksom, članice mogu uključiti u svoj sustav inspekcije rada u poljoprivredi službenike ili predstavnike strukovnih organizacija čije bi djelatnosti nadopunjavale djelatnosti osoblja javne inspekcije; dotičnim osobama se mora osigurati stabilnost položaja i neovisnost od neprikladnih vanjskih utjecaja.

Članak 9.

1. Ako ispunjavaju sve uvjete koji mogu biti propisani nacionalnim zakonima ili drugim propisima za izbor osoba za rad u javnoj službi, izbor za prijam u službu inspektora rada u poljoprivredi smije se vršiti isključivo prema osposobljenosti za izvršavanje njihovih dužnosti.

2. Načine utvrđivanja takve osposobljenosti određuje nadležna vlast.

3. Inspektori rada u poljoprivredi moraju biti na odgovarajući način obučeni za izvršavanje svojih dužnosti, te se moraju poduzeti mjere koje će im omogućiti dodatno odgovarajuće usavršavanje tijekom zaposlenja.

Članak 10.

Žene jednako kao i muškarci mogu se imenovati za osoblje inspeksijske službe u poljoprivredi; ako je potrebno, posebne dužnosti mogu se povjeriti inspektorima, a posebne inspektoricama.

Članak 11.

Svaka članica mora poduzeti potrebne mjere kako bi osigurala da su propisno tehnički osposobljeni stručnjaci i specijalisti, koji bi mogli pomoći kada rješavanje problema zahtijeva tehnička znanja, uključeni u rad inspekcije rada u poljoprivredi na način koji se smatra najprimjerenijim nacionalnim uvjetima.

Članak 12.

1. Nadležna vlast mora poduzeti odgovarajuće mjere za promicanje učinkovite suradnje između inspeksijskih službi u poljoprivredi i vladinih službi, te javnih ili ovlaštenih ustanova koje obavljaju slične djelatnosti.

2. Ako je potrebno nadležna vlast može neke inspeksijske zadaće na regionalnoj ili lokalnoj razini, koje imaju značaj pomoćnih poslova, povjeriti odgovarajućim vladinim službama ili javnim ustanovama, ili može povezati te službe ili ustanove u izvršavanju navedenih zadaća, uz uvjet da to ne šteti primjeni načela ove Konvencije.

Članak 13.

Nadležna vlast mora poduzeti odgovarajuće mjere za promicanje suradnje između službenika inspekcije rada u poljoprivredi i poslodavaca i radnika ili njihovih organizacija gdje one postoje.

Članak 14.

Moraju se poduzeti mjere kako bi se osiguralo da broj inspektora rada u poljoprivredi bude dostatan za osiguranje učinkovitog obavljanja dužnosti inspektorata i da je određen uzimanjem u obzir:

(a) značaja dužnosti koje inspektori moraju obavljati, a osobito:

- i. broja, prirode, veličine i stanja poljoprivrednih poduzeća koja podliježu inspekciji;
- ii. broja i kategorije osoba koje rade u tim poduzećima; i
- iii. broja i složenosti zakonskih odredaba koje se moraju provoditi.

(b) materijalnih sredstva stavljenih na raspolaganje inspektorima; i

(c) stvarnih uvjeta u kojima se inspeksijski nadzor mora provoditi kako bi bio učinkovit.

Članak 15.

1. Nadležna vlast mora poduzeti potrebne mjere kako bi inspektorima rada u poljoprivredi osigurala:

(a) lokalne urede, tako smještene da odgovaraju zemljopisnoj raspoređenosti poljoprivrednih poduzeća i sredstava komunikacije, odgovarajuće opremljene u skladu s potrebama službe i, u mjeri u kojoj je to moguće, dostupne svim zainteresiranim osobama;

(b) prijevozna sredstva potrebna za izvršavanje njihovih dužnosti u slučajevima kada ne postoje odgovarajuća sredstva javnog prijevoza.

2. Nadležna vlast mora poduzeti potrebne mjere kako bi se inspektorima rada u poljoprivredi nadoknadili svi putni i popratni troškovi potrebni za obavljanje njihovih dužnosti.

Članak 16.

Inspektori rada u poljoprivredi koji imaju propisne isprave ovlašteni su:

(a) ulaziti slobodno i bez prethodne najave u bilo koje doba dana ili noći u poduzeća koja podliježu inspekciji;

(b) ulaziti danju u sve prostorije za koje imaju opravdan razlog smatrati da podliježu inspekciji; i

(c) obavljati sva ispitivanja, provjere ili istraživanja koja smatraju potrebnima kako bi se uvjerali da se zakonske odredbe strogo poštuju, a osobito:

i. ispitivati, nasamo ili u nazočnosti svjedoka, poslodavca ili osoblje poduzeća ili bilo koju drugu osobu u poduzeću o bilo kojem pitanju u vezi s primjenom zakonskih odredaba;

ii. tražiti, na način propisan nacionalnim zakonima ili drugim propisima, uvid u sve knjige, evidencije i ostale isprave čije je vođenje propisano nacionalnim zakonima ili drugim propisima, a koji se odnose na uvjete života i rada, kako bi provjerili da li su u skladu sa zakonskim odredbama, te kopirati te isprave ili sačiniti izvratke iz njih;

iii. uzeti ili odnijeti, u svrhu analize, uzorke materijala i tvari koji su korišteni ili kojima se rukovalo, pod uvjetom da pritom poslodavca ili njegovog predstavnika obavijeste o svakom uzorku ili tvari koji su uzeti ili odneseni u tu svrhu.

2. Inspektori rada ne smiju ulaziti u privatne prostore upravitelja poduzeća u skladu s podstavcima (a) i (b) stavka 1. ovoga članka osim uz suglasnost upravitelja ili uz posebno ovlaštenje izdano od nadležne vlasti.

3. Prigodom inspeksijskog nadzora inspektori moraju obavijestiti poslodavca ili njegovog predstavnika, i radnike ili njihove predstavnike, o svojoj nazočnosti, osim ako ne smatraju da bi takvo obavješćivanje moglo štetiti obavljanju njihovih dužnosti.

Članak 17.

Službe inspekcije rada u poljoprivredi moraju biti uključene, u slučajevima koje utvrdi nadležna vlast i na način koji ta vlast utvrdi, u preventivni nadzor novih postrojenja, novih materijala ili tvari, te novih metoda rukovanja proizvodima ili obrade proizvoda za koje je izgledno da bi mogli predstavljati prijetnju zdravlju ili sigurnosti.

Članak 18.

1. Inspektori rada moraju biti ovlašteni poduzimati djelovanja u cilju otklanjanja nedostataka zamijećenih na postrojenju, alatu ili u metodama rada u poljoprivrednom poduzeću, uključujući upotrebu opasnih materijala ili tvari za koje imaju opravdani razlog vjerovati da predstavljaju prijetnju za zdravlje ili sigurnost.

2. Kako bi se inspektorima omogućilo poduzimanje takvih djelovanja, oni moraju biti ovlašteni, uvjetovano svakim pravom žalbe sudskoj ili upravnoj vlasti koje bi moglo biti predviđeno zakonom, izdati naredbu ili zahtijevati da se izda naredba kojom se traži:

(a) izvršenje, u određenom vremenskom roku, preinaka na instalacijama, postrojenju, alatu, opremi ili strojevima potrebnih da se osigura poštivanje zakonskih odredaba koje se odnose na zdravlje ili sigurnost; ili

(b) poduzimanje mjera s trenutnom izvršnom snagom, kojima se može čak i obustaviti rad, u slučaju neposredne opasnosti za zdravlje ili sigurnost.

3. Ako postupak predviđen stavkom 2. nije u skladu s upravnom ili sudskom praksom članice, inspektori imaju pravo zatražiti od nadležne vlasti izdavanje naredbe ili poduzimanje mjera s trenutnom izvršnom snagom.

4. Nedostaci koje je inspektor uočio prilikom nadzora u poduzeću i naredbe koje izdaje ili koje je izdao na temelju stavka 2. ili koje namjerava zatražiti na temelju članka 3. moraju se odmah priopćiti poslodavcu i predstavnicima radnika.

Članak 19.

1. U slučajevima i na način predviđen nacionalnim zakonima ili drugim propisima, inspektorat rada u poljoprivredi mora se obavijestiti o nesrećama na radu i slučajevima profesionalnih bolesti koje se događaju u poljoprivrednom sektoru.

2. U mjeri u kojoj je to moguće, inspektori moraju biti uključeni u svaku istragu na licu mjesta o uzrocima najtežih nesreća na radu ili profesionalnih bolesti, osobito onih koje pogađaju veći broj zaposlenika ili imaju kobne posljedice.

Članak 20.

Osim u izuzetnim slučajevima koji mogu biti predviđeni nacionalnim zakonima ili drugim propisima, inspektori rada u poljoprivredi:

(a) ne smiju imati nikakav izravni ili neizravni interes u poduzećima pod njihovim nadzorom;

(b) su dužni, pod prijetnjom odgovarajućih kazni ili stegovnih mjera, nikada ne otkriti, čak ni nakon napuštanja službe, proizvodne ili trgovačke tajne ili radne procese za koje su mogli saznati tijekom izvršavanja svojih dužnosti; i

(c) moraju čuvati, kao strogo povjerljiv, identitet izvora svake pritužbe kojom ih se upozorava na nedostatak, opasnost u radnim procesima ili kršenje zakonskih odredaba, te poslodavcu ili njegovom predstavniku ne smiju staviti do znanja da je do inspeksijskog nadzora došlo povodom primitka takve pritužbe.

Članak 21.

Inspekcija poljoprivrednih poduzeća mora biti toliko česta i toliko temeljita koliko je potrebno da se osigura djelotvorna primjena odgovarajućih zakonskih odredaba.

Članak 22.

1. Osobe koje prekrše ili ne izvršavaju zakonske odredbe za čije su provođenje nadležni inspektori rada u poljoprivredi podvrgnut će se neodložnom zakonskom ili upravnom gonjenju bez prethodnog upozorenja. Međutim, nacionalnim zakonima ili drugim propisima mogu se predvidjeti izuzeci u odnosu na slučajeve u kojima se mora dati prethodna obavijest za otklanjanje nedostaka ili poduzimanje preventivnih mjera.

2. Inspektori rada slobodno odlučuju hoće li izreći opomenu ili dati savjet umjesto pokretanja postupka ili predlaganja postupanja.

Članak 23.

Ako inspektori rada u poljoprivredi nisu sami ovlašteni pokretati postupke, oni moraju biti ovlašteni podnositi izvješća o kršenjima zakonskih odredaba izravno vlasti koja je nadležna za pokretanje takvih postupaka.

Članak 24.

Nacionalnim zakonima ili drugim propisima moraju se propisati odgovarajuće kazne za kršenje zakonskih odredaba za čije su provođenje nadležni inspektori rada u poljoprivredi, kao i za ometanje inspektora rada u obavljanju njihovih dužnosti, te se one moraju učinkovito provoditi.

Članak 25.

1. Od inspektora rada ili mjesnih ureda inspekcije, ovisno o slučaju, zahtijevat će se da podnose središnjoj inspekcijskoj vlasti periodična izvješća o rezultatima njihovih inspekcijskih djelovanja u poljoprivredi.

2. Ova izvješća moraju biti sačinjena na takav način i moraju obrađivati one teme, kakve i koje, u periodičnim razmacima propiše središnja vlast; ta izvješća se podnose najmanje onako često kako to propiše središnja vlast, ali u svakom slučaju najmanje jednom godišnje.

Članak 26.

1. Središnja inspekcijska vlast mora objavljivati godišnja opća izvješća o radu inspekcijskih službi u poljoprivredi, bilo kao posebna izvješća bilo kao dio svojih općih godišnjih izvješća.

2. Takva godišnja izvješća se moraju objavljivati u razumnom roku nakon završetka godine na koju se odnose, a u svakom slučaju najkasnije u roku od dvanaest mjeseci.

3. Primjerci godišnjih izvješća moraju se dostaviti glavnom ravnatelju Međunarodnog ureda rada u razumnom roku nakon njihovih objavljivanja, a u svakom slučaju najkasnije u roku od tri mjeseca.

Članak 27.

U godišnjem izvješću koje objavi središnja inspekcijska vlast moraju se obraditi slijedeće, ali i sve ostale važne teme, u onom opsegu u kojem su one u nadležnosti te vlasti:

- (a) zakoni i drugi propisi koji se odnose na rad inspekcijskih službi u poljoprivredi;
- (b) osoblje službe inspekcije rada u poljoprivredi;
- (c) statistika o poljoprivrednim poduzećima koja su pod nadzorom inspekcije i broj osoba koje u njima rade;
- (d) statistika o inspekcijskim nadzorima;
- (e) statistika o prekršajima i izrečenim kaznama;
- (f) statistika o nesrećama na radu, uključujući njihove uzroke;
- (g) statistika o profesionalnim bolestima, uključujući njihove uzroke.

Članak 28.

Formalne ratifikacije ove Konvencije priopćavaju se glavnom ravnatelju Međunarodnog ureda rada radi registracije.

Članak 29.

1. Ova Konvencija obvezuje samo one članice Međunarodne organizacije rada čije su ratifikacije registrirane kod glavnog ravnatelja.

2. Ona stupa na snagu dvanaest mjeseci od datuma kada su kod glavnog ravnatelja registrirane ratifikacije dviju članica.

3. Nakon toga, ova Konvencija stupa na snagu u odnosu na svaku članicu dvanaest mjeseci nakon datuma registracije njene ratifikacije.

Članak 30.

1. Članica koja je ratificirala ovu Konvenciju može je otkazati nakon proteka razdoblja od deset godina od datuma kada je Konvencija stupila na snagu, aktom kojeg dostavlja glavnom ravnatelju Međunarodnog ureda rada radi registracije. Takav otkaz proizvodi pravni učinak godinu dana nakon datuma kad je registriran.

2. Svaka članica koja je ratificirala ovu Konvenciju, i koja u roku od godine dana nakon proteka razdoblja od deset godina iz prethodnog stavka ne otkaže Konvenciju prema odredbi

ovoga članka, bit će obvezana za još jedno razdoblje od deset godina, a nakon toga može otkazati Konvenciju po isteku svakog novog razdoblja od deset godina prema uvjetima predviđenim u ovome članku.

Članak 31.

1. Glavni ravnatelj Međunarodnog ureda rada notificira svim članicama Međunarodne organizacije rada registraciju svih ratifikacija ili otkaza što su mu priopćile članice Organizacije.

2. Notificirajući članicama Organizacije registraciju druge dostavljene mu ratifikacije koja je potrebna da ova Konvencija stupi na snagu, glavni ravnatelj mora upozoriti članice Organizacije na datum kada Konvencija stupa na snagu.

Članak 32.

Glavni ravnatelj Međunarodnog ureda rada priopćuje glavnom tajniku Ujedinjenih naroda radi registracije u skladu s odredbom članka 102. Povelje Ujedinjenih naroda potpune podatke o svim ratifikacijama i aktima o otkazivanju što ih je registrirao u skladu s odredbama prethodnih članaka.

Članak 33.

Kada to bude smatralo potrebnim, Upravno vijeće Međunarodnog ureda rada podnijet će Općoj konferenciji izvješće o primjeni ove Konvencije i razmotrit će potrebu uvrštavanja pitanja njene potpune ili djelomične revizije na dnevni red Konferencije.

Članak 34.

1. Ako Konferencija usvoji novu konvenciju koja bi ovu Konvenciju revidirala u cijelosti ili djelomično, tada, ukoliko se novom konvencijom ne odredi drukčije:

(a) ratifikacija nove revidirajuće konvencije od strane članice *ipso iure* znači otkazivanje ove Konvencije bez obzira na odredbu članka 30., ako i kada nova revidirajuća konvencija stupi na snagu;

(b) od datuma kada nova revidirajuća konvencija stupi na snagu ova Konvencija prestaje biti otvorena za ratifikaciju članicama.

2. Ova Konvencija u svakom slučaju ostaje na snazi u sadašnjem obliku i sadržaju za one članice koje su je ratificirale, a koje nisu ratificirale novu revidirajuću konvenciju.

Članak 35.

Engleski i francuski tekst ove Konvencije jednako su vjerodostojni.